

doc. dr. DARIAUS BAZARO
Lietuvos atstovo Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ komitete „Pažangus, ekologiškas ir integruotas transportas“
DALYKINĖ ATASKAITA

2019-02-11 d.

Sutarties data ir Nr.	2019-01-23 d. Nr. 28V-42
Dalyvio vardas, pavardė, mokslo laipsnis	Darius Bazaras, doc., dr.
Tikslinė grupė (pasirinkti vieną)	☒ <i>Mokslininkas</i> ☐ <i>Tyrėjas</i> ☐ <i>Mokslo vadybininkas</i>
Institucija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
Posėdžio institucinė forma	25-asis programos Horizontas 2020, Transporto komiteto posėdis.
Posėdžio vieta ir laikas	2019 m. vasario 7 d., Briuselis Centre de Conférences Albert Borschette Meeting Room 1.A

1. Svarstytas klausimas:

Posėdžio darbotvarkė:

1. Opening of the meeting
2. Approval of the draft agenda
3. Approval of the draft minutes of the meeting of 20 November 2018
4. Information by the Chair
5. Revision of H2020 WP 2019 (formal opinion? tbc)
6. Revision of H2020 WP 2020: third discussion
7. Outcome of the second stage of MG 2018 Two Stages call (INEA)
8. Policy input from relevant projects:
  - INTEND: Development of a research agenda for a forward looking transport sector
9. Any other business
  - TRA2020 state of play

2. Posėdžio eigos apibendrinimas:

2019-02-07 d. posėdis buvo daugiau informacinio pobūdžio bei apėmė organizacinius klausimus. Patvirtinus šio posėdžio darbotvarkę bei 2018-11-20 d. posėdžio protokolą buvo pateikta pirmininko informacija:

a) konferencija EUCAD2019, Antroji Europos konferencija „Connected and Automated Driving – Europe takes the lead“, kurią organizuoja Europos Komisija. Pagrindinis konferencijos siekis yra įgalinti aktyvias diskusijas dėl pagrindinių uždavinių, susijusių su integruotų ir automatizuotų važiavimo (mobilumo) technologijų kūrimu ir diegimu, kas apimtų: mokslinių tyrimų ir inovacijų prioritetus; saugų rinkos įsisavinimo užtikrinimą; saugius ryšius ir duomenų srautą bei didintų visuomenės pritarimą. Konferencijos data 2019-04-02 – 03 d. Briuselyje, daugiau informacijos: www.eucad2019.eu.

b) informacija apie darbo grupės STRIA (Strategic Transport Research and Innovation Agenda) veiklą. Buvo pristatyta darbo grupės veikla bei pasiekti rezultatai, akcentuojant, kad ši darbo grupė dirba su rengiamais dokumentų projektais, juos ekspertuoja, yra rengiami veiklos planai bei strategijų projektai. Yra įsteigtos darbo grupės: 1) Sujungtas, integruotas (connected) ir automatizuotas

transportas (CAT); 2) pažangus judumas mieste; 3) Transporto infrastruktūra. Posėdžio metu pasisakė atstovas dirbantis su transporto infrastruktūros darbo grupe. Klausimo pristatymo pabaigoje buvo akcentuojama ateities veikla susijusi su tuo, kad Valstybės narės atlieka tam tikrą vaidmenį ir įsitraukia įgyvendinant STRIA planą. Taip pat yra numatomas informacijos rinkimas ir nacionalinių iniciatyvų / programų / teisės aktų įgyvendinimo stebėseną bei tęstinis transporto duomenų bazės atnaujinimas. Kitas STRIA valdymo grupės posėdis yra numatytas 2019 m. birželio 4 d. Tačiau reikia pastebėti, kad po šio klausimo pristatymo tarp komiteto narių – šalių narių – kilo diskusija bei buvo keliami klausimai dėl STRIA grupės formavimo ir jos veiklos aspektų. Šiose diskusijose pasisakė Austrija ir Italija.

c) buvo pristatoma konkurso laimėti prizus, kuriant ar modernizuojant „švarų“ variklį, eiga. Buvo pristatyta informacinė medžiaga susijusi su šiuo konkurso organizavimu bei eiga ir akcentuota, kad 2019-05-20 diena yra galutinis paraiškų pateikimo terminas ir buvo paprašyta šalių narių platinti tiek informaciją apie konkurso sąlygas bei siekius, tiek apie patį prizą ir jo svarbą transporto sistemos raidai.

Kitas darbotvarkės klausimas – formalus programos Horizontas 2020 Veiksmų plano 2019 metams patvirtinimas.

Kitas klausimas, kuriam buvo skirta daugiausiai posėdžio laiko – Trečioji diskusija apie programos Horizontas 2020 Veiksmų plano 2020 metams projektą. Posėdžio dalyviams buvo trumpai pristatyti pakeitimai į kuriuos buvo atsižvelgta po 2018-11-20 posėdžio diskusijų bei gavus šalių narių pastabas raštu. Lietuva buvo pateikusi pastebėjimus dėl kibernetinio saugumo mokslinių tyrimų organizavimo tvarkos, įvertinant galima negatyvių šalių dalyvavimą bei informacijos apsaugą bei išreiškė palaikymą temai „MG-2-13-2020 Koordinavimas ir parama integruotam kroviniui transportui ir logistikos sistemai“ įtraukimui į veiksmų planą 2020 metams. Po pranešėjo pristatymo, prasidėjo šalių narių diskusiją bei pasiūlymų teikimas veiksmų plano projektui. Bulgarija palaikė MG 2.10 temą, šio šaukimo temos aspektais pasisakė Olandija bei akcentavo oro uostų problematiką. Prancūzija akcentavo inovacijų svarbą bei kėlė viršgarsinio lėktuvo technologijų tyrimų svarbą. Ispanija akcentavo ilgų atstumų vežimo mokslinių tyrimų problematiką ir, taip pat temoje MG 2.10 siūlė didinti koordinavimą bei bendradarbiavimą tarp šalių narių. Diskusijose, siūlant pakeitimus ar papildymus mokslinių tyrimų temose 2020 metams, buvo akcentuota darbo rinkos dinamikos aspektai bei negatyvaus poveikio aplinkai ir žmogui problemos. Taip pat paliesti elektrinių variklių technologijos klausimai bei kelių saugumo ir kibernetinio saugumo problematika. Nors tenka pastebėti, kad šio posėdžio metu kibernetinio saugumo tema nebuvo taip plačiai akcentuojama ir propaguojama kaip 2018-11-20 d. posėdyje.

Lietuvai yra labai svarbus klausimas, kurį posėdžio metu iškėlė Danija. Šalies atstovas paminėjo vežimo ilgais atstumais problematiką, kaip papildomai pateikiamą problemą bei pažadėjo pateikti dvi naujas papildomas mokslinių tyrimų temas 2020 metų veiklos planui. Danai akcentavo pageidavimą, kad siūlomos šaukimų temos įgautų, kaip jie išsireiškė „realių mokslinių tyrimų“ pobūdį, t.y. šis aspektas turėtų matytis šiose naujose šaukimų aprašymuose ar reikalavimuose. Kadangi Lietuvos transporto ir logistikos sistema yra glaudžiai susijusi su ilgų nuotolių vežimo procesais – vežimai Šiaurės – Pietų bei Rytų – Vakarų transporto koridoriais, todėl tokio pobūdžio moksliniai tyrimai yra labai laukiami ir šiuo atveju yra prasmingas Danijos iniciatyvos palaikymas.

Plėtojant diskusiją buvo išsakytos pastabos dėl oro transporto problematikos, tai kas liečia infrastuktūrą – oro uostai, bei technologijas – šio posėdžio metu vėl buvo sugrįžta prie viršgarsinių lėktuvų technologijos tyrimų. Taip pat pasiūlyta plėsti poveikio aplinkai analitiką, o ne tik orientotis į bio-įvairovę, taip pat akcentuoti galimi moksliniai tyrimai susiję su pavojingų medžiagų emisijų minimizavimo galimybėmis, „švariais“ varikliais bei vidaus vandenų navigacija. Šiais klausimais pasisakė Vokietija, Airija, Austrija, Švedija, Čekija, Graikija, Turkija, Belgija.

Kiti posėdžio klausimai INEA rezultatai, Konferencija TRA2020 Helsinkyje balandžio 27-30 d. <http://traconference.eu>, bei AEROdays renginys Rumunijoje <http://www.tandemaerodays19-20.eu>

Atskiru darbotvarkės klausimu Berlyno Technikos universiteto profesorius Dr. Massimo Moraglio pristatė projektą INTEND projektą bei jo rezultatus www.intend-project.eu. Pabaigoje buvo pateikta techninė informaciją apie Europos Komisijos susirinkimų planavimo bei dokumentų valdymo sistemą AGM.

3. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:
Šalims narėms artimiausiu metu, iki kito susitikimo 2019-05-16 d., galutinai finalizuotis dėl Programos Horizontas 2020 Veiksmų plano 2020 metams redakcijos.
Kito posėdžio laikas 2019-05-16 d. Briuselyje.

4. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:
a) per 2019 m. kovo mėnesį organizuoti Lietuvos ekspertų bei suinteresuotų grupių informacinę diskusiją dėl Veiksmų plano 2020 metams projekto ir įvertinti pateiktas pastabas bei atsižvelgiant į galimybes bei pastabų pobūdį, jas perduoti EK H2020 Transporto komitetui;
b) organizuoti Danijos iniciatyvos palaikymą;
c) organizuoti diskusiją Lietuvoje dėl tolimesnių galimų veiklos gairių bei Lietuvos nuostatų ateinančiam periodui – galimi pokyčiai, transformacijos, globalios tyrimų temos, dalyvavimo atitinkamos būsimos programos procese galimybės ir kiti esminiai strateginiai klausimai.

5. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):
Pridedama posėdžio darbotvarkė. Posėdžio metu naudotos skaidrės prieinamos EK H2020 Transporto komiteto informacinės sistemos duomenų bazėje <https://circabc.europa.eu>.

6. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, mokslo laipsnis institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Darius Bazaras, doc., dr., Vilniaus Gedimino technikos universitetas, profesorius, Logistikos ir transporto vadybos katedros vedėjas, 8-652-12718, darius.bazaras@vgtu.lt

Dalyvio parašas